

Lugupeetavad omavalitsusüksuste juhid ja euro kasutuselevõtu koordinaatorid,

Pöördun teie poole andmaks lühikest ülevaadet euro kasutuselevõtu praktiliste ettevalmistuste hetkeseisust, mis kulgeb kooskõlas Eesti europlaaniga.

Kokkuvõtte tehniliste ettevalmistuste hetkeseisust

Viimaste kvartalite jooksul on põhiline tähelepanu koondunud avaliku sektori ettevalmistustele, hinnatõusu ennetavatele tarbijakaitse teemadele ning rahavahetuse ettevalmistamisele ja teavitustegevustele. Ettevalmistuste suunamisel on arvesse võetud Euroopa Komisjoni ja Euroopa Keskpannga praktilisi soovitusi ja nendega toimub pidev infovahetus ja tegevuste koordineerimine. Pikem kokkuvõtte ettevalmistuste hetkeseisust on toodud lisas.

Septembris jätkub sularahakäitlejate koolitus, algab sularaha eeljaotus (euro sularaha Eesti Pangast krediidasutustele) ning kaaseeljaotus (krediidasutustest suurematele klientidele). Kommunikatsioonitegevustest tasub välja tuua Narvas väga edukalt kulgenud euronäitust ning sama näituse avamist Tallinnas 20. septembril. Jätkub liitumine ausa hinnastamise kokkuleppega (AHK), kusjuures kutsume omalt poolt kõiki omavalitsusüksusi AHK-ga liituma.

Oktoobri alguses algab Eesti krooni müntide kogumise kampaania (jätkub ka novembris) ning laia avalikkuse praktiliste aspektide kampaania massimeedias. Otsepostitusega saadetakse euro kasutuselevõttu puudutav infokiri pensionide ja sotsiaaltoetuste kohta.

Novembris saadetakse kõigile Eesti leibkondadele euro kasutuselevõtu praktilisi asjaolusid puudutav brošüür ja eurokalkulaatori ning novembri lõpus Euroopa Keskpannga ja Eesti Panga informatsioon euro rahatähtedest ja müntidest.

Euro pangatähti saab pangakontoritest teenustasuta osta alates 1. detsembrist ning 1. jaanuarist võtab Eesti ametliku maksevahendina kasutusele euro.

Postipanga (Eesti Posti ja SEB koostööprojekt) kaasamine sularahavahetusse

Eraldi soovin välja tuua Rahandusministeeriumi ja Eesti Posti vahel sõlmitud kokkuleppe, mille tulemusel saab paralleelkäibe perioodil (01.01.2011 kuni 15.01.2011) igapäevaseks kasutamiseks piisava koguse euro sularaha vahetada teenustasuta Eesti Posti Postipanga teenuseid pakkuvates postkontorites. Eesti Post võib päevas vahetatava sularaha koguseks määrata 100 eurot ühe kliendi kohta. Sellega on tagatud sularaha vahetamise võimalused praktiliselt kõigis Eesti kohalikes omavalitsusüksustes.

Leibkondade otsepostitus

Nagu mainitud, saadab Rahandusministeerium koostöös Euroopa Komisjoniga novembri teisel nädalal kõigile Eesti leibkondadele euro kasutuselevõtu praktilisi asjaolusid puudutava brošüüri ja eurokalkulaatori.

Täiendavalt pöördub Rahandusministeerium septembri keskel hoolekandeteenust osutavate asutuste poole, et tagada nende kaasamine otsepostitustesse.

Kõigis neis Eesti omavalitsusüksustes, kus muukeelse elanikkonna osakaal ületab 50%, saadetakse leibkondadele eesti- ja venekeelsed brošüürid ning sama põhimõtte kehtib ka Tallinna linnaosade puhul. Lisaks teeme ettepaneku, et mujal Eestis võib venekeelse teabe hankimiseks kasutada euroveebi või pöörduda kohaliku omavalitsusüksuse poole. Palun andke meile teada, kui soovite selleks puhuks saada Rahandusministeeriumilt venekeelseid euro kasutuselevõttu tutvustavaid brošüüre.

Sotsiaalhoolekannet vajavad isikud

Sotsiaalhoolekannet vajavate isikute sularaha vahetuse tagamiseks on oluline, et omavalitsusüksuste sotsiaaltöötajad võtavad oma piirkonnas selliste inimestega aegsasti ühendust ja selgitaksid välja, kas nad vajavad rahavahetusel sotsiaaltöötaja abi.

Üldise põhimõttena soovitame ka nende isikute puhul lähtuda rahavahetuse hõlbustamise üldistest põhimõtetest, muuhulgas soovitada sularahasäästude hoiustada krediitiasutustes, kus need automaatselt ja teenustasudeta muudetakse eurodeks.

Täiendava riigipoolse abi kohta ootame selles küsimuses ka ettepanekuid kohaliku omavalitsuse üksuste katusorganisatsioonidelt..

Paralleelkäibe erijuhtumid

Rahandusministeerium on euroveebis avaldanud üldised seisukohad euro ja krooni pangatähtede ja müntide paralleelkäibe perioodi (01.01.2011 kuni 01.14.2011) nn. erijuhtumite kohta, mis puudutab eelkõige sularahaga arveldamist ühissõidukites, samuti näit. parkimisautomaatide tööd.

Eesti krooni ja euro sularaha on 1.–14. jaanuarini (kaasa arvatud) mõlemad võrdväärsed maksevahendid ja neid tuleb ühissõidukites sularaha vastuvõtmisel aktsepteerida. Vahetusraha tuleb võimaluse korral tagastada eurodes, kuid kui seda on keeruline korraldada, on aktsepteeritav ka kroonides vahetusraha tagastamine.

Sularaha- ja pangakaardi maksevõimalusega automaadid tuleb seadistada ümber kas 1. jaanuarist või ajutiselt sulgeda, kuna paralleelkäibe kohaldub vaid sularahale (kaardimaksekeskus alates 1. jaanuarist kroonimakseid ei tunnista).

Küsimus on eurole ülemineku ATK 14.09 koosoleku päevakorras. Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium korraldab septembri teisel poolel eraldi kohtumise vastavate ettevõtjate liitude ning Tallinna Transpordiametiga eesmärgiga informeerida vedajaid euro kasutuselevõttuga seonduvast ning kokku leppida tarbijate teavitamises ja muudes praktilistes küsimustes. Sellest tulenevalt saadame teile täiendavad ettepanekud nimetatud küsimustes oktoobri alguses.

Suure nimiväärtusega euro pangatähed

Kaupmeeste Liit ja osad omavalitsusüksused on pöördunud Rahandusministeeriumi ning Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi poole küsimustega suure nimiväärtusega euro pangatähtede (eelkõige 500-eurosed) ringluse kohta.

Pärast euro kasutuselevõttu muutub euro ainukeseks seaduslikuks maksevahendiks Eestis (paralleelkäibe perioodil on kroon sularahana seadusliku maksevahendiga võrdsustatud) ning vastuvõtmise kohustus kehtib ka suure nimiväärtusega euro pangatähtede suhtes. Järelevalvet teostab Tarbijakaitseamet. Küll aga on näit. kaupmehel või teenuse osutajal võimalus teavitada tarbijat sellest, et vahetusraha saab tagasi vaid teatud mõistliku summa ulatuses. See oleks siis üks lepingu tingimus, millega mittenõustumisel lepingut ei sõlmita.

Piletite jm. kroonides denomineeritud dokumentide kehtivusaeg

Vastavalt Eesti europlaanis sätestatule palume omavalitsusüksustel soovitatavalt oktoobri alguseks ka teatada, millised on näit. ühistranspordi piletite jt. kroonides soetatud ettemaksedokumentide kehtivusaeg ja kasutustingimused eurole üleminekul. Kroonides olevatele kohaliku ühistranspordi piletitele kehtestab minimaalse kehtivusaja omavalitsusüksus.

Soovitame regulaarselt vaadata euro veebilehte euro.eesti.ee, kus on toodud ka omavalitsusüksustele koostatud infomaterjalid õigusaktide muutmisest ja IT-süsteemide kohandamisest.

Lõpuks, manuses on lisatud ka informatsiooniks euro kasutuselevõtu küsimusi puudutavat lihtne .ppt-esitlust.

Saadame teile oktoobri alguses täiendavat teavet ettevalmistuste hetkeseisust.

Parimate soovidega,

Tea Varrak